

# Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hétfőn  
1-én és 15-én.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK  
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:  
**HATSEK ADOLF.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.  
hova az előfizetési összegek, valamint a  
kiszámlák küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona

Kiszámlák nem lesznek elcsúszva.

**TARTALOM.** A nagy- és kisáruda. — Ajánlati hirdetések. — Hirdetmények.

## A nagy- és kisáruda.

Evtize leekkel ezelőtt eseménynek tekintették, ha az illető egyen, aki egy nagytőzsde engedéllyel birt az visszazolgáltatta; többé mitsem akarván tudni az üzletről. Bármilyen csekély térfogatú volt is akkortájt egyes nagytőzsdék hatásköre, mindazonáltal létfenntartást biztosított legalább annak, ki teljes erejét, igyekezetet üzletének szentel. Bizony akkor még másképp volt minden. Tekintetbe vettek a csak gyér mértékben elért forgalmat a nagytőzsde-vállalkozónak és megfelelően magasabb jutalekot engedélyeztek neki. Már most jelenleg egészen másképp állnak a viszonyok. Legyen a fogyasztás csekély vagy nagy, az eladási jutalek, melyet a nagytőzsdés kap, mindenütt aránylag oly kicsiny, hogy az illető, ki az üzletet vezeti, az év végén arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy az év folyama alatt egyebet se tett, csak a pénzt kicsérélte.

Emiatt aztán feldühödve visszateszi a nagytőzsde engedélyt, vagy, a mi még rosszabb, folytatja ilyformán az üzletet, hogy a cikknek s saját magának is kárára van. — Az ország nagytőzsdései közül csak keveseknek sikerül a saját, rendkívüli gondnal vezetett kistőzsdéjüket állandóan fenntartani. Még évekkel ezelőtt számos oly nagytőzsdés volt az országban, kiknek üzletük a dohányjövédék kezdete óta, tehát egy fél évszázad óta léteztek, ezekben immár legfeljebb egy tucztal van. A rendkívül nyomás miatt, mely a gyér jutalekból származott, egymásután tűntek el ama régi üzletek, melyeknek tulajdonosai egykor roppant szorgalom és kitartás, — e két hathatós segédeszköz által, büszkeséggel vezettek üzletüket. A m. kir. pénzügyminiszteriumban elnéznek évek óta ettől az aggasztó körülménytől, miután feltételezik, hogy a nagyáruda igen jövedelmező üzlet lehet, annyival inkább, mert akárhányszor iratik ki árlejtés, egy csomó ember találkozik, akik nem csupán, hogy túllicizálják egymást olcsó jutalek tekintetében, de azoknál egy sereg protektorral ellátva, megostromolják az engedély miatt a miniszteriumot. Egy cseppet sem csodálkozunk e fölött, sőt mondhatjuk, hogy mindezt természetesnek találjuk. A sok kérvényező közül, hogy lehet csak egynek is parányi sejtelve arról, miszerint egy „állami üzlet”, mint ahogy nevezni szokták, egy üzlet, mely sok ezer forintot igényel, semmit sem jövedelmezne. Persze a praktikus emberek iránt vesznek a kezükbe és számítanak, emellett aztán, ami már számtalanszor előfordult, szíve-

sen csalják meg magukat, amennyiben a bevételt optimista módon a lehető legjelentékenyebbre állítják ki, ellenben a kiadást annyira semmibe sem veszik, mintha mindent ingyen kapnának.

Bizonyítéka annak, hogy minden úgy van, amint ezt e lap hasábjain annyiszor megirtuk, abban a körülményben van, hogy a hirdetések nagytőzsde helyek újlágos betöltésére évről-évre szaporodnak. A családottak tábora rendkívül módon növekszik és felő, hogy még továbbra is fog növekedni, míg nem e téren is, a mostani viszonyokhoz illő ujitásokat fognak bevezetni.

A jelenlegi nagytőzsde nem más, mint egy kistőzsde, melynek csak díjtalan gondozásul lett átadva a nagyban eladás. Ez természetesen nem feketik a kistőzsdés érdekeiben. Kell, hogy valami úton módon rendezett állapot jöjjön létre, mely megfelel az árudák terén czélszerű, de igazságos szempontból is. Ha a nagytőzsdések egyedül nem látják be, hogy a ma uralkodó rendszer mellett annak a veszélynek néznek elébe, hogy lassanként mindent elveszitenek, úgy persze ez a mi véleményadásunk se használhat nekik sokat. De úgy hisszük, hogy mindenütt megértene bennünket s annyiban igazat is fognak adni nekünk, miután minden egyes nagytőzsdés meg van győződve arról, hogy ily módon nem maradhat tovább. Mert eltekintve attól, hogy a kiadások mindinkább gyarapodnak, a kistőzsdések is, akár rövid, akár hosszabb idő múlva, de mégis meg fogják únni, hogy ily természetellenes és igazságtalan versenyterméllnek állnak szemben és végül is fog történni, hogy a fővárosban és vidéki nagyobb városokban olyan nagyszabású dohánytőzsdéket fognak létesíteni, melyek felveszik n.ajdan a versenyt a nagytőzsdésekkel. Előjelek máris mutatkoznak és már látjuk ama kistőzsdések számát növekedni; a legelénkebb utak és utcákon, nagy áruárakkal fenyesen berendezett üzletet nyitnak. Ezideig tudvalevőleg csak azért voltak a nagytőzsdék előnyben a közönség előtt, miután a kistőzsdék igénytelen, kicsiny üzletben nem kapta meg mindig az óhajtott cikket. Ha azonban e körülmény elmarad, úgy elesik annak szükségessége volta is, hogy a nagyáruda egyuttal egy kistőzsdével is birjon és ezáltal aztán elveszti ez ama nyereséget, mely nélkül képtelen fenntartani üzletét.

Mindezt a nagytőzsdések időben mérlegeljük és gondolkoznak arról, hogy tulajdonkepeni üzletük mily módon részeshülhetne üdvös ujitásban, mely alkalmas lenne arra, hogy a mostani keretből eredményel kiléphessenek. A dohánynagya-

árusoknak kiadási terhüket kellene annyira gyérre összevonni, hogy így az eladási jutalekból tetemes összeg maradjon részükre, vagy pedig a pénzügyminiszteriumtól unisono keráitk kellene magasabb eladási jutalekot. Ha az utóbbi nem adatnék meg nekik, úgy minden eszközzel oda kellene hatni, hogy a jelentékeny kiadások kevesbüljenek. Mert t. i. teljesen alaptalan a pénzügyminiszterium abbéli óhaja, hogy a nagytőzsdések ép a legdrágább berlettel bíró, legelénkebb utakon béreljenek helyiségeket. Miért? Mi okból? Micsoda érdeke fekszik abban a miniszteriumnak és a dohányintézőségnek, hogy a nagytőzsdés vidéki városokban főtereken, a fővárosban pedig a legelénkebb utakon legyen?

Mi ép ellenkezőleg vesszük a dolgot. Hisz a pénzügyminiszterium nem kíván egyebet, vagyis jobban mondvá nem kívánhat egyebet, minthogy a kistőzsdésnek áruját rendes módon kiszolgálják. Nos és ez nem törtenhet ép úgy egy mellékutczában, akár egy ház udvarhelyiségében? Igazán nem értjük e ferde véleményt, mely minden más körülményen kívül azt is világosan kimutatja, mennyire keveset gondolkoznak azon, hogy mi czélszerű és mi az ellenkezője az árudák részére.

34.695. sz.  
V. 1901.

## Ajánlati hirdetmény.

A segesvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kuküllő vármegye Nagy-Sink községben a jelenlegi dohánynagyarús csödbe jutása folytán üresedésbe jött dohánynagyaruda kezelésének biztosítása végett írásbeli ajánlatok utján folyó évi december hó 9-én déli 12 órakor alulírott kir. pénzügyigazgatóság helyiségében versenytárgyalás fog tartatni. Az írásbeli zárt ajánlatok irt időpontig a kir. pénzügyigazgatóság főnöknél nyújtanók be és ugyanakkor azok nyilvánosan felolgnak bontatni. Az ajánlat tárgyat csak a dohányforgalom utáni tőzsdij (eladási jutalek) képezi, megjegyeztetvén, hogy az eddigi nagyárús a közönséges gyártmányokért 0.9 jutalekot élvezett. A jogositvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki erre alkalmasnak találattik és aki százalékban kifejezve a legkisebb eladási jutalekot követeli, mindazonáltal a kincstár fenntartja magának azon jogát, hogy a versenyzők között szabadon választasson, miért is egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert esetleg olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi nagyárúsaknak a következő forgalma volt 1900. évben:

1. Közönséges anyagban és pedig a hozzáutalt kisárusok után 26727 kor. 29 fillér.

- 2 Saját kisarulása után 6009 kor. 73 fillér.  
3 Limitó dohány után 44 kor. 80 fillér.  
4 Végre bélyeg- és bélyegzett váltóürlapok-  
ban 7892 korona.

A nagyáruda kezelésével a bélyeg- és váltó-  
ürlapok eladásának kötelezettsége 1 $\frac{1}{2}$ % eladási  
jutalék élvezete mellett van egybekötve.

A közönséges gyártmányú dohányanyag a  
nagyzebeni m. kir. dohányraktárból beszer-  
zendő, még pedig oly kötelezettség mellett,  
hogy anyagkészlet szállítására szolgáló tartá-  
lyokat (ládákat) vállalkozó a tulajdonított el-  
adási ár megértése mellett megajánlani átvenni  
köteles. A nagyárú a dohányagyáruda ügy-  
vitelére, melylyel mindig a kisarulási jog van  
egybekötve, a nélkül, hogy neki bizonyos jöve-  
delem biztosítsanak, az árulásra beszerzett  
dohánygyártmányok összegéből járó százalékos  
tözsdiiban részesül, mely tözsdi a szállítási és  
egyéb kezelési kiadások levonása után annak  
tisztá jövedelmét képezi. Ugyanazért a kincstár  
az áruláshoz sem egyéb jövedelmet, sem a fen-  
nebb kitüntetett forgalom változatlan fennállását  
nem biztosítja s e czímen vagy bármi okból is  
tözsdi emelésre irányzott kérélmé avagy bármi  
nemű kárpótlási igényé figyelmen kívül fog  
hagyatni. Köteles leendő vállalkozó a dohán-  
agyárudát 1902. január hó 1-én megnyitni s  
már előzőleg a fogyasztási viszonyoknak meg-  
felelőleg csonkíthatatlan tartalék készletként és  
pedig közönséges gyártmányokban 900 korona  
értékű anyagot beszerzeni, azt folyton érin-  
tetlen teljességében fenntartani s ezen kívül a  
megfelelő forgalmi készletet beszerezni köteles.

A dohánagyáruda, valamint a nagyárudával  
kapcsolatos kisarus Nagy-Sinken a főtéren, de  
mindenesetre az élénkebb forgalmi utcák egyi-  
kében, tökéletesen száraz bolti és raktári hely-  
ségben személyesen kezelendő s a dohányle-  
adási szabályok 44. §-ban részletezett könyvek  
kifogástalanul vezetendők. A pályázók köte-  
lesnek bányapénz fejében a fenn kijelölt cson-  
kíthatatlan dohánanyag készlet értékösszegének  
megfelelő 10%-ot, azaz: 90 koronát a seges-  
vári kir. adóhivatalnál készpénzben vagy állam-  
papirokból, avagy óvadékképes és biztosítékul  
elfogadható más értékpapirokból (melyek azon-  
ban a tözsdién jegyzett érték 20%-nak levonása  
mellett mutatkozó értékben fogadtatnak el)  
pénzügyi letétbe helyezni s az arról szóló  
nyugtát ajánlataihoz csatolni. A fennirt időig  
beadandó ajánlatok 1 koronás bélyeggel látan-  
dók el és sajátkezűleg irandók alá s lepecsét-  
telten a következő címmel:

„Ajánlat a Nagy-Sinken megürült dohán-  
agyáruda elnyerése iránt” alufrott kir. pénzü-  
gyigazgatóság főnökénél saját kezébe bekü-  
ldeni. Az ajánlatban a követelt tözsdi (eladási  
jutalék) %-okban számmal és betűvel tisztán  
kitüntetendő és az ajánlatot egyuttal a magyar  
honosságot, a magyar nyelv tökéletes birását,  
polgári állást és erkölcsi kifogástalanságot igaz-  
oló bizonylat, — végül kereszt — illetőleg  
születési levél csatolandó. Olyan ajánlatok,  
melyek az irt kívánalmaknak meg nem felel-  
nek, vagy más pályázók ajánlatára hivatkoznak,  
valamint azok is, melyek határozatlanul szer-  
kesztvők, ugyszintén elkésve benyújtottak vagy  
utójánlatok — figyelembe vétetni nem fognak.  
— A versenyben részt nem vehetnek azok, kik  
terhes szerződés kötésre nem képesek, továbbá  
valamely büntény, csempészet vagy másnemű  
jövédéki kihágás miatt, avagy az állam bizton-  
sága ellen elkövetett hibásatok miatt elitel-  
tettek, avagy a pénzügyigazgatóság által egyéb  
okoknál fogva alkalmatlanoknak találtattak. —  
Nemkülönbön kizáratnak a versenytől azok is,  
kik Nagy-Sinken állandóan nem laknak. — Ha  
ezen akadályok egyike vagy másika az üzlet-

átadása után jönne az igazgatóság tudomására,  
az eladási engedély azonnal be fog vonatni. —  
Azon pályázók bányapénzre, kiknek ajánlata el  
nem fogadtatik, a tárgyalás befejezte után vissza  
fog utalványoztatni, ellenben az elfogadott  
ajánlattevő bányapénzre a csonkíthatatlan készlet  
beszerzéseig visszatartatik. — Ha azonban a  
vállalkozó a dohánagyárudát az átvételre kitűzött  
határnapon át nem veszi, vagy később aján-  
latától önként visszalépne, bányapénzét elveszti  
és az áruda kezelésének biztosítása czéljából  
újabb pályázat fog nyitvatni. — Egyebekben a  
dohánygyártmányok eladására vonatkozó és  
ezen kir. pénzügyigazgatóságnál megtekintendő  
szabályok mérvadóok.

Segesvár, 1901 évi november hó 9-én.

A segesvári m. kir. pénzügyigazgatóság.

114. sz.  
1901.

## Ajánlat.

A rimaszombati dohánagyáruda és a do-  
hány és szivar különlegességi áruda kezelése  
felmondás folytán üresedésbe jöven, annak együt-  
tesen leendő betöltésére zárt írásbeli ajánlatok  
utján folyó évi december hó 20-án délelőtt 10  
órakor a rimaszombati m. kir. pénzügyigaz-  
gatóságnál versenytárgyalás fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát a versenyzők által a do-  
hánygyártmányok eladása után igénybe vehető  
feladási díj fogja képezni és a dohánagyáruda  
mint a dohány és szivar különlegességi áruda  
annak fog adományoztatni, ki a legcsekélyebb  
eladási díjat fogja követelni, mindazon által a  
kincstár fenntartja magának azon jogot, hogy  
a versenyzők között tekintet nélkül a követelt  
eladási díjra szabadon választasson.

A dohánagyáruda 1900. évi forgalma 257645  
kor. 28 fillért tett. Az eddigi dohánagyárú-  
s az áruda kezelése után 2 azaz kettő százalé-  
nyi eladási díjat élvezett Ezen dohánagyáruda-  
val kapcsolatos dohány kisaruda 1900. évi  
forgalma 11606 korona 50 fillért tett.

Ugyanazon árudával bélyegjegyek és váltó-  
ürlapok kicsinyben való eladása is össze van  
kötve és ezen áruda 1900. évben 27708 korona  
74 fillér bélyeg és váltóürlap forgalmat ért el.

Ha a dohánagyáruda vállalkozója kívánna,  
valódi havanna szivarok eladásával is megbiz-  
ható, megjegyeztetik azonban, hogy ezen szivarok-  
nál az eladási díj maximuma 15 száza-  
lékot tesz.

A rimaszombati dohány és szivar különleges-  
ségi áruda 1900. évi forgalma 23979 korona  
10 fillért tett. Ezen áruda kezelésért az eddigi  
árús 2 azaz kettő százaléknál eladási díjat el-  
vezett.

A szükségelt és az általános, valamint külön-  
legességi árjegyzékekben foglalt összes dohány,  
szivar és szivarka gyártmányok a kassai kir.  
dohányáruda raktárból szerzendők be.

A további feltételek valamennyi m. kir. pénzü-  
gyigazgatóság, a kerületben levő adóhivatalok  
és pénzügyőri biztosság és szakaszoknál betekin-  
thetők.

Rimaszombat, 1901. évi november 9-én.

A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

61357. sz.  
VI. 1901.

## Árlejtési hirdetmény.

A zilahi kir. pénzügyigazgatóság részéről  
közhírré tétetik, hogy Tasnád községben (Zi-  
lágymegye) a dohánagyárudának betöltése  
czéljából a nevezett igazgatóságnál 1901. évi  
december 23-án d. e. 10 órákor írásbeli aján-  
latok által versenytárgyalás fog tartatni.

Ezen nagyárudához 86 dohánkisarus van  
dohánybeszerzés végett utalva.

A nagyáruda készletét a debreczeni m. kir.  
dohánygyárban szerzi be és eddig 2%-töli tözsde-  
dijt élvezett.

Ezen nagyárudával össze van kötve a bélyeg-  
és váltó ürlapok árulása is és ebbeli készletét a  
tasnádi kir. adóhivatalnál szerzeni be.

A nagyáruda kezelése az arra alkalmasnak  
talált s legcsekélyebb tözsdi igénylő pályázó-  
nak fog adományoztatni s csak is ezen tözsdi  
képezheti az ajánlatok tárgyát.

A nagyáruda évi forgalma átlagosan véve  
dohány- és szivarban 110.209 koronára (két-hő  
nyers értékben).

A magas kincstár ezen évi forgalmi ered-  
mény állandóságára egy a kistözsde számára  
nézve kezeséget nem vállal, — a tözsdedij  
utólagos felemelését nem engedélyezendő és  
bármennyű kárpótlási igényt tekintetbe nem  
veendő, ellenben vállalkozó köteles 15 napi szük-  
ségletét, — mely 4600 koronányi becsértéket  
képvisel, mindég készen tartani.

A pályázók ajánlatainak biztosítására 4600  
koronányi összeget kötelesek a tasnádi vagy  
bármely más e kerületbeli adóhivatalnál bányapénz-  
ülteni és az arról szóló nyugtát 50  
krajczáros bélyeggel ellátandó írásbeli lepecsét-  
elt ajánlatukhoz csatolni.

Az ajánlatok a zilahi pénzügyigazgatóság  
főnökénél benyújtandók.

Az ajánlat a következőleg jelölt alakban szer-  
kesztendő és a következő okmányokkal ellá-  
tandó ugyan is:

- A lelett bányapénzről szóló nyugta.
- Nagykorusági bizonylat.
- Hatósági, erkölcsi, vagyon állapotot és  
honosságot igazoló bizonylat.

A tekintetbe nem vehető ajánlattevő vállal-  
kozók bányapénzre a versenytárgyalás befeje-  
zével vissza fognak adatni, a legkedvezőbb aján-  
lgttevő bányapénzre ellenben az árudának dohány-  
anyagával való teljes ellátására vissza tartatik.

Az vállalkozó pedig, ki a dohánagyáruda-  
ának készletét a neki előlegesen tudtul adandó  
napon át nem venné — lelett bányapénzét  
elveszti.

Oly ajánlatok, melyek a fent elősorolt fel-  
tétteleket nélkülözik, vagy melyek más pályázó  
ajánlataira hivatkoznak ép oly kevésbé fognak  
tekintetbe vétetni, mint azok, melyek a kitett  
zárt idő után adatnak be.

Az egyenlő tartalmu ajánlatok feletti intéz-  
kedést ezen kir. igazgatóság magának fenntartja.  
A további feltételek és a dohánagyáruda keze-  
lésével összekötött kötelezettségek ezen kir.  
igazgatóság s a szomszolyi m. kir. pénzügyőri  
biztosságnál megtekintethetők.

Zilahi, 1901. november hó 24-én.

A zilahi m. kir. pénzügyigazgatóság.

93415. sz.  
1901.

## Hirdetmény.

Az általános forgalomban levő dohánygyárt-  
mányok árjegyzékében az „E” szivarkák cso-  
portja alatt „Nilus” elnevezéssel új fajú szivarka  
hozatik 1901. december 1-től forgalomba. E  
szivarka faj 100-as és 200-as csomagolásban és  
darabonként is fog elárusíttatni.

20 drb ára az árúak részére 5 K. 30 fill.  
100 drb ára a fogyasztók részére 6 K. — fill.  
20 drb ára az árúok részére 1000  
drb 20-as csomagolásban 58 K. — fill.  
20 drb ára a fogyasztók részére 1 K. 20 fill.  
1 drb a fogyasztók részére — K. 06 fill.

A belföldi különlegességi dohánygyártmányok  
árjegyzékében „D” szivarkák csoportjának 1 és  
6 t. a felvett Club és Havanna szivarkák csakis  
a készletek elfogytaig fognak elárusíttatni.

A m. kir. pénzügyminiszterium.

# „DOHANYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Gross- und Kleinverschleiss. — Vermischtes. — Briefkasten der Redaktion.

## Gross- und Kleinverschleiss.

Vor Jahrzehnten galt es noch als ein Ereignis, wenn Derjenige, welcher eine Grosstrafik-Lizenz besass, dieselbe zurücklegte und mit dem Geschäfte nichts zu thun haben wollte. Die Grosstrafik, und war ihr Wirkungskreis noch so geringfügig, vermochte zumindest Denjenigen zu ernähren, der sich ihr mit ganzer Kraft widmete. Jawohl, damals war dies anders. Man berücksichtigte den jeweilig erzielten geringen Konsum des Unternehmers und bewilligte ihm eine entsprechend höhere Provision. Das ist nun ganz anders geworden. Ob der Konsum gering oder hoch ist, die Verkaufsprovision, welche der Grosstrafikant erhält, ist überall verhältnissmässig so klein, dass Derjenige, welcher das Geschäft führen soll, zum Schlusse des Jahres zur Erkenntniss gelangt, dass er eigentlich im Laufe des Jahres nichts anderes gethan hat, als sein Geld umgewechselt. Und erbost hierüber legt man seine Grosstrafik-Lizenz zurück, oder was noch schlimmer ist, man führt das Geschäft in einer solchen Weise fort, dass es zum Schaden des Artikels selbst geschieht. Nur wenigen Grossverschleissern im Lande gelingt es, durch eine ganz besondere Sorgfalt, die sie ihren eigenen Kleinverschleissgeschäften angedeihen lassen, sich dauernd zu erhalten. Bis vor Jahren gab es noch sehr viele Grosstrafikanten im Lande, deren Geschäfte seit Beginn des Tabak-Monopols, also seit einem halben Jahrhundert existirten, was nunmehr noch höchstens bei einem Dutzend Grosstrafikanten der Fall ist. Durch den ausserordentlichen Druck in Hinsicht der Geringfügigkeit der Provisionszahlung, verschwand eines nach dem anderen jener alten Geschäfte, die einst unter Zuhilfenahme enormen Fleisses und Ausdauer mit Stolz ihr Geschäft führten. Im k. u. Finanzministerium täuscht man sich seit vielen Jahren bereits darüber, indem man annimmt, der Grossverschleiss müsse ein sehr rentables Geschäft sein, zumal sich, so oft eine Konkurrenz-Ausschreibung stattfindet, eine grosse Menge Leute finden, welche nicht nur einander in Wohlfeilheit der Provision überbieten, sondern die auch noch ausserdem mit einem ganzen Heer von Protektoren versehen das Ministerium bestürmen, ihnen die Lizenz zu ertheilen. Wir wundern uns keineswegs darüber und können sagen, dass wir das Alles für ganz natürlich finden. Wie sollte auch einer von den vielen Bewerbern nur im Geringsten eine Ahnung davon haben, dass ein „ärarisches Geschäft“, wie man es zu nennen pflegt, ein Geschäft, welches mit vielen Tausenden manipulirt, nichts trägt. Praktische Leute freilich, die nehmen den Rechenstift zur Hand und rechnen, täuschen sich dabei aber, wie wir schon unzähligmal gesehen, gerne selber, indem sie die Einnahmen so optimistisch be-

deutend einstellen als nur möglich, dagegen die Ausgaben so geringsüchtig behandeln, als ob sie alles geschenkt bekämen.

Der Beweis, dass dies Alles so ist, wie wir es hier schon so oft gesagt haben, liegt in dem Umstande, dass die Ausschreibungen wegen Besetzung neuer Grosstrafik-Posten sich alljährlich vermehrt. Das Heer der „Enttäuschten“ vermehrt sich eben ausserordentlich und es steht zu befürchten, dass es sich noch mehr vermehren wird, bis dass man auch auf diesem Gebiete eine Reform einführen wird, die zu den Verhältnissen, wie sie heute vorhanden sind, auch passt.

Nichts Anderes als Kleintrafiken, welchen die Besorgung des Grosstrafikgeschäfts ohne Honorar übertragen ist, sind die Grossverschleisse von heute. Selbstverständlich kann das nicht im Interesse der Kleintrafiken liegen. Es muss auf irgend eine Weise eine Regelung stattfinden, die dem praktischen, aber auch gerechten Standpunkt im Verschleisswesen entspricht. Wenn es die Grosstrafikanten nicht selber einsehen, dass sie Gefahr laufen, bei dem heute herrschenden Modus nach und nach Alles zu verlieren und umsonst arbeiten zu müssen, so kann ihnen natürlich auch diese unsere Meinungsabgabe nicht viel helfen. Allein, wir glauben, dass wir allenthalben verstanden werden und dass uns insoferne beigeplichtet wird, als ja jeder Grosstrafikant selbst von der Ueberzeugung durchdrungen ist, dass es in dieser Weise nicht fortgehen kann. Denn abgesehen davon, dass sich die Ausgaben stetig vermehren, werden es die Kleintrafikanten über kurz oder lang ebenfalls satt bekommen, einer ganz unnatürlichen und ungerechten Konkurrenz gegenüberzustehen und die geringste Folge davon wird die sein, dass zumal in der Hauptstadt und in den Städten derartig gross angelegte Tabak-Verschleisse errichtet werden dürften, welche die Konkurrenz mit den Grosstrafikanten aufnehmen können. Diese Anzeichen sind schon jetzt vorhanden und wir sehen wie sich die Zahl jener Kleintrafiken vermehrt, die in den frequenten Strassen und Gassen, mit grossem Waarenlager luxuriös eingerichtete Geschäfte errichten. Bisher waren ja bekanntlich die Kleintrafiken in den Grossverschleissen nur deshalb vom Publikum favorisirt, weil dasselbe in dem kleinen unansehnlichen, nicht leistungsfähigen Geschäften nicht das bekam, was es wünschte. Fällt dieser Umstand aber weg, dann entfällt auch die Nothwendigkeit der Kleintrafik in den Grossverschleissen und mit ihr auch der Nutzen, ohne welchen die Grosstrafikanten unmöglich bestehen können.

Das sollten die Grosstrafikanten bei Zeiten erwägen und darauf bedacht sein, auf welche Weise ihr eigentliches Geschäft einer Reform theilhaftig werden könnte, die geeignet wäre aus dem bis-

herigen Rahmen mit Erfolg herauszutreten. Die Grosstrafikanten müssten entweder ihre Spesenlast derart verringern, dass ihnen aus der Verschleissprovision ein namhafter Nutzen erwächst, oder sie müssten die Aufbesserung ihrer Verschleiss-Provision vom Finanzministerium unisono erbitten. Würde das letztere nicht gewährt, dann müsste mit allen Mitteln dahin getrachtet werden, die bedeutenden Kosten zu verringern. Es ist nämlich auch grundfalsch, wenn das kön. ung. Finanzministerium es verlangt, dass die Grosstrafiken gerade in den theuersten und frequentesten Strassen ihre Lokale miethen müssen. Warum? Wozu? Welches Interesse hat das Ministerium, hat die Tabak-Regie daran, dass eine Grosstrafik in Provinzstädten auf dem Hauptplatze, in der Hauptstadt in den Hauptstrassen sich befinde? Wir finden das gerade Gegentheil. Das Finanzministerium wünscht ja nichts anderes oder darf vielmehr nichts anderes wünschen, als dass die Kleinverschleisser ihre Waaren in ordnungsmässiger Weise in der Grosstrafik ausgeföhrt erhalten. Nun, und das kann in einer Nebengasse nicht geschehen, das kann nicht in dem Hofraume eines Hauses vorgenommen werden? Wir begreifen wahrlich diese verkehrte Ansicht nicht, die doch ausserdem deutlich erweist, wie wenig darüber nachgedacht wird, was für den Verschleiss tauglich und was nicht.

## Vermischtes.

**Zur Tabakmonopolsfrage in Bulgarien.** Aus Sophia wird geschrieben: Die bulgarische Handelszeitung belehrt in einer offiziellen Notiz ihre Leser dahin, dass die neue bulgarische Anleihe von 120 Millionen Francs nicht, wie bisher allgemein angenommen wurde, auf der Einführung des staatlichen Tabakmonopols beruhe, sondern der Vertrag, an dessen Fertigstellung eben in Sophia gearbeitet wird, das Wort Monopol gar nicht enthalte. Dagegen eröffnet das genannte Blatt, dass es sich um ein ausschliessliches Tabakfabrikations-Privilegium, welches an eine ad hoc mit ausländischem Gelde gegründete Gesellschaft vergeben werde, handle, welche Gesellschaft an Stelle der bisherigen 80 bulgarischen Tabakfabrikanten, unter Beibehaltung der Banderollen (welche die Gesellschaft kauft und als Tabaksteuer dem Staatsschatze bezahlt), trete. Diese Erklärung für das maskirte Monopol erregt hier ungeheure Heiterkeit und dürfte nach dem Rezepte der Anekdoten des Reisenden gemacht sein, der aus Kroatien berichtet, die dortigen Leute bedienten sich „pferdeähnlicher Thiere“, die sie „Konje“ nennen. Es ist wenig wahrscheinlich, dass Karawelow, der ernste Finanz- und Staatsmann, durch eine solche Umschreibung des Monopols den Widerstand der Opposition lahmzulegen versuchen wird. Das Blatt sagt, dass der Staat mit 50 Prozent an dem Reingewinne der Tabakmonopol-Gesellschaft „ohne Tabakmonopol“ theilnehmen werde.

## Briefkasten der Redaktion.

Herrn F. M. in D. Die Kellner in den Kaffee- und Wirthshäusern verabreichen Zigarren auf Grund einer Lizenz, welche ihnen dies gestattet. Mehr als den summirten Preis dürfen sie in keiner Falle verlangen, sie thun es auch nicht, sondern rechnen stillschweigend 2—3 Kreuzer mehr für eine Zigarre. Hält sich der Gast da über auf, so geben sie den Mehrbetrag zurück. Was die Spezialitätensorten anbelangt, so können die Kellner auch diese verabreichen, wenn sie darum ansuchen. Das Ganze hat eben keinen Sinn, da jeder Gastwirth und jeder Kellner in der Weise verfährt, wie es ihm am besten passt, und die Zigarren ohnehin in der Trafik gekauft werden. Dass der Käufer für die Zigarren häufig mehr bezahlt, braucht den Trafikanten nicht besonders aufzuregen, da er selbst dabei keinen Schaden hat.

Herrn B. Sch. in Zs. Es ist uns äusserst peinlich, wenn wir hier an dieser Stelle, das

Vorgehen solcher Leute, wie Sie sind, festnageln müssen. Nachdem Sie durch 1½ Jahre das Blatt regelmässig beziehen, ein Blatt, welches Sie doch unstreitig seiner Zeit bestellt haben, fällt es Ihnen auf einmal ein, es zurückzuschicken, weil man von Ihnen die Bezahlung dafür verlangt. Wir können es kaum sagen, welche Niedertracht und Gemeinheit in einer solchen Handlungsweise gelegen ist, da doch der »Dohányárosok Közlönye« kein Blatt, wie ein anderes ist, da er für Ihre Interessen zu arbeiten gezwungen ist, ob Sie das Blatt abonnieren oder nicht. Und dieser Umstand ist es eben, dass man einem solchen Blatte gegenüber, wenn man noch so bettelarm ist, zumindest so anständig verfahren muss, dass man das Blatt, von dem Augenblicke an, wo man es nicht wünscht, zurückschickt. Doch wozu wollen wir uns noch weiter darüber echauffieren und Leuten Anstand beibringen, wie Sie es sind, was eine ganz vergebliche Mühe wäre. Hier in der Hauptstadt gibt es arme Witwen und Waisen,

die das Blatt, welches für ihnen und ihr Geschäft arbeitet, beziehen und welche die Heller, die sie sich vom Munde absparen, dankbarst opfern. Dagegen haben wir es mit Grosstrafikanten, wie Sie zum Beispiel einer sind, zu thun, welche da glauben dann auch glücklich geworden zu sein, wenn sie das Blatt, welches ihren Interessen dient, um ein paar Groschen benachtheiligen. Pfui Teufel!

Frau K. P. in B. Daran lässt sich nichts ändern. Die Pachtsumme müssen Sie bezahlen, nachdem Sie den Kontrakt erst vor 6 Monate unterschrieben haben. Was den Automaten betrifft, so wäre die Einführung desselben bereits durchgeführt worden, wenn die Stadtbehörde, beziehungsweise der Baurath die Plätze, welche die Automaten auf der Strasse einnehmen, bewilligt hätte. Da dies nicht der Fall ist, musste vorläufig die Aufstellung der Zigarren-Automaten unterbleiben.

Hilfsredakteur: Ferdinand Helthal.

Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

## POJATZI FL. és TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat és pedig egy **kénes-**, mint különösen **s alon-gyufájakat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

*Millennium-gyufa,*

*Magyar korona-svédgyufa,*

*Magyar honvéd-szobor-gyufa,*

*Krokodil-gyufa és*

*Magyar Imperial-gyufa* elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar állam-

férfiak arcképeivel díszítvők.

*Rips-gyufa* dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül Dentsch-Landsbergbe intézni. A legolcsóbb árúteleket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — Budapest és közvetlen környéke részére **VII., Rombach-utca 8. sz.** alatt van raktárunk.

POJATZI FL. és TÁRSA es. k. szabadalmazott gyufanemű gyára  
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

## FELTÜNŐ UJDONSÁG.

# Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

## SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY!

GYÁRI RAKTÁR:

### GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 29. SZÁM.